

Gyászmagyarok

Minden nép történelme szégyenlapján jegyzi azoknak a nevét, akik megtagadták, elárulták nemzetüket, identitásukat. Talán nincs még egy olyan nép, nemzet – mint a miénk –, melynek egy rétege ezt eltűri, sőt egyes esetekben helyénvalónak, követendő példának tartja. Ők a gyászmagyarok. Talán soha annyi nem volt belőlük, mint a múlt – a huszadik – században. Kun Béla, Szálasi Ferenc, az „újvidéki négyes”, Rákosi Mátyás, Gerő Ernő, Kádár János... És a többi, hatalomra éhes, cégéres gazember. Azt hihetnénk, hogy az új század, az új évezred ezen a téren is változást hoz. Már most le-
szögezhetjük, aki így vélekedik – téved.

A rendszerváltás után ezek a gyászmagyarok – a volt rendszer, a volt diktatúra kiszolgálói – átmentették politikai és az ezzel járó gazdasági befolyásukat. Addig internacionalizmust és proletárdiktatúrát hirdettek, így azon sem kell meglepődnünk, hogy ezután a liberalizmus, a szabadelvűség élharcosaivá váltak. Végző soron, nincs is annyira távol egymástól a két eszme: egyenlőség, testvériség, a másság tisztelete, a gonosz elleni harc... A kommunizmus, a Marx-féle materialista dialektika is erről szólt. A gyakorlatban tehát semmi sem változott: a közös ellenség is maradt ugyanaz (formailag), csak a tartalom változott: eddig követendő példa volt a kommunista világhatalom, „a szabad Szovjetunió”, most meg itt van a világszabadság mintapéldája, a „szabad USA”. Az ellenség meg ugyanaz: a reakció, a jobboldali rém: a fasizmus, a nácizmus. Fasizmus, nácizmus, sovinizmus, nacionalizmus – a magyar politikai baloldal bővelkedik az „izmusok” változataiban. És előszeretettel megbélyegeznek valamelyikkel: ha nem osztom a véleményüket a homoszexuálisokról, ha nem támogatom az MSZOSZ-t, ha meg merészelem láto-
gatni a Szent Koronát a parlamentben (amit ők előszeretettel tökfedőnek titulálnak), ha nem röhögök ízléstelenül a Heti Hetesen, ha hangoztatom magyarságomat – pláne ha délvidéki az ember –, ha kínos kérdéseket teszek fel a Tocsik-üggyel és a Posta Bankkal kapcsolatban, ha a másságról más a véleményem, mint nekik... Ez a másság valahogy mégis sántít: nekem el kell

túrnöm az ő másságukat, viszont ők nem tűrik el az enyémet. Egyél hamburgert, igyál Coca-Colát, légy más, mint a többi!– sulykolja a média nap mint nap. Azután valahogy ez a „mátság” mégis egy egységes egészet képez.

Le kell váltani a nemzeti kormányt, mert veszélyes, mert irredenta, szélsőséges. Soha többé idegen katonát! – hangzott a jelszó '91-ben, s lám pár év múlva a szocialista-liberális kormány újra idegen katonákat hívott az országba. Felfogás kérdése az egész: akinek nem inge, ne vegye magára. Fennhangon hirdetik az egységes Európát, a fogyasztói társadalom sikerességét, a „nagy testvér” szeretetét. Nekik mindig védelmezőre, támogatóra van szükségük, akár egy magatehetetlen, idomított kutyának. Az anyaországi gyászmagyaroknak csak a pénz és a hatalom a fontos. Ők maradtak ugyanazok, mint voltak mindig: szolgálnak és szolgáltatnak. Mert ebből lesz pénz. Ebből van luxusvilla a Rózsadombon – igaz, ez már megy ki a divatból, de azért még megteszi – ebből van luxus Mercedes, meg floridai nyaraló. Becsület az nincsen, de azt sosem tanulták, azt mindig megvetették. Elvégre, nekik New York közelebb van, mint Pélmónostor, Kórógy vagy Szentlászló. Nekik egy jogos palesztin tüntetés fájóbb, mint Szabadka, Kolozsvár, vagy Kassa lassú, de biztos pusztulása...

De hát ez mind távol van, ez bennünket közvetlenül nem érint, ez egy másik ország, egy másik világ.

Mi a Balkánon élünk! Ó, igen, nekünk is megvannak a gyászmagyarjaink! Ők, még mindig jugoszlávok, Jugoszláviát éltetik, s bár lenézik „azokat” a gyászmagyarokat, de mégis inkább velük közösködnek, semmint a „fasisztákkal”. Tapsoltak és örvöngtek Edvard Kardelj 1946 augusztusában megtartott beszédek is. Maradéktalanul elfogadták azt a tézist, amely szerint „a magyar imperialisták és sovinszták az első világháború után képtelenek voltak elfogadni a trianoni szerződés által megállapított határokat... A jugoszláviai magyarokban akkor a jugoszlávok elleni szüntelen gyűlölet és bosszú szellemét, valamint a trianoni szerző-

désben megszabott határok revíziójának gondolatát táplálták... A magyar katonaság és a magyar hivatalok a megszállás idején... minden második jugoszlávot megöltek, illetve bebörtönzésük vagy inkább internálásuk során a koncentrációs táborokban erőszakos cselekmények áldozatai lettek. Magyarország bekebelezte... a jugoszláv vidéket... Jugoszlávia nem terjesztette elő területi követeléseit, bár jelentős számú jugoszláv illetőségű lakos maradt a határ másik oldalán..." A mi gyászmagyarjaink elfogadták azt a tézist és doktrínát is, miszerint az itteni magyarok „jugoszlávok” – magyarul beszélő jugoszlávok. Feltétlenül hittek a jugoszláv eszme győzelmében, házasodni is inkább szláv anyanyelvűvel szerettek, gyermekeiknek könnyebb volt a többségeik számára fenntartott iskola. Igen, a mi gyászmagyarjaink is az ördögöt látták mindenben, ami magyar, ami nemzeti. Aztán csalódtak, keservesen csalódtak. A jugoszlávság eszméje gyorsabban elbukott, mint ahogy ők eszmélni tudtak: már nem volt divat, hangoztatása inkább káros volt, mint hasznos, s pénzt sem fialt már eleget. Meg hasonlottak, kétségbeestek: amit negyven évig hirdettek, nem volt más, mint egy téveszme.

Változtattak az irányultságon: kozmopoliták lettek. Továbbra is „jugomagyarok” maradtak, azzal – ha kell –, tudnak ők jó szerbek is lenni. Bólogattak vagy hallgattak a háborúk kitörésekor, de tartották a markukat a zsákmányért. Felhasználták/felhasználják nevük előnyös végződését (egyszer „ity”, máskor „ić” – mikor hogy, s ki előtt). Mentek/mennek ők tanulni is: „odaát-ra”, „ideát-ra” pedig ösztöndíjat is kértek/kérnek – elvégre minden fillérnek megvan a helye. S bár számukra ez egy másik állam pénze, (mikor hogy, s ki előtt), de azért élnek vele és sosem tagadják meg valós én-jüket. Besároznak ők bárkit, mindegy, hogy ki az, mi az, elvégre ez az érdekük. Templomba nem járnak, mert az távol áll tőlük, meg különben is régimódi. Aztán, mégis, ha abból lesz előnyük, akkor oda is elmennek. Sírnak, hogy nem kell nekünk autonómia, mert ezzel veszélyben lesz a haza. Ott ülnek ők a parlamentben is, bár demokraták, azért a magyar bíró nekik nem érdekük. Sírnak, hogy nincs útlevelük, mert ami van, azzal nem utazhatnak vízum nélkül. Sírnak, mert ebből csurran-cseppen a pénz. Rombolják belülről a rendszert, de azt állítják, a rendszer rombolja őket. Gyereükkel elhitetik: többre mennek az állanyelvvel, mint az anyanyelvvel. Születendő gyereüknek jól hangzó nagyvilági vagy szláv neveket adnak, ezzel tagadják meg nemzetüket. De tudnak ők jó ma-

gyarok is lenni: ha útlevelel, állampolgárságról vagy státustörvényről van szó. Ekkor a számuk hirtelen megnő. Beképzettek, mindentudók, példaképük továbbra is a narcizmussal megáldott „isteni nép”. Biztosak és szentül hisznek abban, hogy csak rámenősséggel, agresszióval, primitivizmussal érhetnek el bármit. Titokban még csodálják is őket, s hasonlítani akarnak rájuk, csak azt nem veszik észre, hogy az eszményképük számára ők nem léteznek, ők semmik.... Ennek ellenére acsarkodnak, követelőznek és gyűlölködnek, fáj nekik az igazság. Főleg, ha tudatosítják velük.

Egyre több a gyászmagyar. Itt nálunk is. Ifjúságunk biztosan és rohamléptekkel felejtí az anyanyelvét, kultúráját, ősei képét, történelmét. Ők az új gyászmagyarok: a Denisek, Adriannák, Suzannák, Sandrák, Robertek. Ez nem az ő hibájuk. A mi vétünk: a társadalom, a szülők és a tanárok hibája. Azt mondják, megállítható folyamat. Nem hiszem. A pénz, az önzés nagyobb úr. Mégis remélem, hogy egyszer még elmondhatjuk, ha nem is mi, de az utódaink biztosan, akiknek mindez már csak múlt, a keserű múlt tapasztalata lesz:

„Alámerült örökre.

Semmi kétség.

*Sosem volt rútabb halál
soha engesztelhetlenebb gyűlölet
cserben hagyták a gyávák
s a hízelgők elárulták.*

*Zászlók erdejéből lépett elő
és ordított és toporzékolt vészesen
kivégeztette akiknek szemük volt
kivégeztette akiknek szájuk volt
ki akarta folytatni
egy egész nép vérért
s végül eltiportan hever
a hóban, a sárban, a vizeletben,
vagy a tüzes romok alatt.”*

(Kassák Lajos: A diktátor halála)